Ομήρου, *Ιλιάδα*
«Η μεσολάβηση Νέστορα»
(Ραψωδία Α, στ. 246-306) [σελ. 1]

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ - ΔΟΜΗ

- **Η αντίδραση του Αχιλλέα**
  Ο Αχιλλέας πετά με οργή το σκήπτρο του στη γη.
  - Πράξη διαμαρτυρίας έναντι στις αυθαιρεσίες της βασιλικής εξουσίας
  - Αντιδρά με παθητική στάση σε αντίθεση με το τράβηγμα του σπαθιού που ήταν κίνηση επιθετική.
  - Διαχωρίζει τη θέση του και παραιτείται από τις θέσεις του Αχαϊκού στρατού.
  - Περιφρονεί το θεσμό της δικαιοσύνης (φορέας του είναι ο Αγαμέμνονας).
  - Περιφρονεί τη γενική συνέλευση που δεν τόλμησε να του εναντιωθεί.
- **Η παρουσίαση του Νέστορα** (στ. 246-254)
  Η παρουσίαση του Νέστορα πριν από την παράθεση των λόγων του καταλαμβάνει 7 στίχους.
  Σημαντικός ο ρόλος του.
  Λειτουργεί ως επιβράδυνση.
- **Ο λόγος του Νέστορα** (στ. 255- 285)
  Ο Νέστορας προσπαθεί με επιχειρήματα και παραινέσεις να συμβιβάσει τους δύο αρχηγούς.
  - Διαπιστώνει τη θλίψη του Αχιλλέα.
  - Επισημαίνει τον αντίκτυπο που θα είχε η διαμάχη τους αν γινόταν γνωστή στο τρωικό στρατόπεδο.
  - Εξαίρει την πολεμική αρετή και φρόνηση των δύο αρχηγών.
  - Τους καλεί να σεβαστούν τη γνώμη του διότι
    (α) είναι πιο νέοι
    (β) έχει μεταπείσει σπουδαίους ανθρώπους στο παρελθόν, (χρησιμοποιεί το μυθικό παράδειγμα της Κενταυρομαχίας (= σύγκρουση Κενταύρων & Λαπιθών) ως μέσο πειθούς των λόγων του)
  - Καταλήγει σε νουθεσίες (στ. 276-285).
    (α) Τονίζει την ξεχωριστή αξία του καθενός.
    (β) επισημαίνει τα σφάλματά τους και τι πρέπει να κάνουν.

  - Ο λόγος του Νέστορα χαρακτηρίζεται από ευελιξία και διπλωματικότητα. Η μεσολάβησή του απέτυχε, διότι οι δύο πλευρές επέμεναν πεισματικά στις θέσεις τους (οικονομία του έπους – εξέλιξη της πλοκής).
- **Ο λόγος του Αγαμέμνονα** (στ. 286-292)
  - Ο Αγαμέμνονας συγκρατεί από τα λόγια του Νέστορα μόνο εκείνα που μιλούσαν για το δικό του δίκιο.
  - Επισημαίνει ως βαθύτερο αίτιο της φιλονικίας την αλαζονεία του Αχιλλέα.
  - Μιλά υποτιμητικά για την παλικαριά του Αχιλλέα.
- **Η απάντηση του Αχιλλέα** (στ. 293-304)
  - Με αυτά τα λόγια του Αχιλλέα τελειώνει η φραστική σύγκρουση των δύο αντρών. Η οριστική ρήξη οδηγεί στην αποχή του Αχιλλέα από τις μάχες και ρυθμίζει την πορεία της υπόθεσης του έργου.
  - Διακόπτει τον Αγαμέμνονα, αγνοεί τον Νέστορα (= αδιάλλακτος)
  - Θέλοντας να μετριάσει την ταπείνωση
    α) αποδίδει στον Αγαμέμνονα αβάσιμη κατηγορία (στ. 301-302)
    β) γίνεται απροκάλυπτα απειλητικός (στ. 303-304)
  - Με απειλές διασώζει την αξιοπρέπειά του, δικαιολογεί την υποχώρησή του.

Ομήρου, *Ιλιάδα*
«Η μεσολάβηση Νέστορα»
(Ραψωδία Α, στ. 246-306) [σελ. 2]

Ι. ΙΔΕΟΛΟΓΙΚΑ – ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ – ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΛΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

- Εξιδανίκευση ηρώων παρελθόντος: Συχνά στον Όμηρο οι άνθρωποι παλαιότερων εποχών εξιδανικεύονται και παρουσιάζονται ανώτεροι από τους συγχρόνους του ποιητή.
- Ο αρχιστράτηγος ως φορέας του θεσμού της δικαιοσύνης
- Γενική συνέλευση των Αχαιών

ΙΙ. ΑΦΗΓΗΜΑΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ

- Ο λόγος του Νέστορα λειτουργεί ως στοιχείο επιβράδυνσης.
- Η μεσολάβηση του Νέστορα αποτυγχάνει πράγμα που εξυπηρετεί την οικονομία του έπους.

ΙΙΙ. ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ

- Χαρακτηρισμός του Νέστορα: ο γηραιότερος ήρωας των Αχαιών, γλυκόλογος και «λιγυρός» ομιλητής (= με καθαρή φωνή)
- Χαρακτηρισμός του Αγαμέμνονα και του Αχιλλέα.